

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๖/๒๕๕๕

วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังใหม่

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังใหม่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ข้อเท็จจริงตามคำร้อง และเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า

นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคพลังใหม่ เป็นพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ และเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ พรรคพลังใหม่แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่วิสามัญพรรคพลังใหม่ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมมีมติเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ ๑๑ คน โดยมีนายประมวล บัวชรา เป็นหัวหน้าพรรค นายสุรชัย นวลเจริญ เป็นเลขาธิการพรรค สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่วิสามัญพรรคพลังใหม่ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ดังกล่าว มีผู้เข้าร่วมประชุมไม่เกิน ๓๒ คน ซึ่งไม่ถึง ๑๐๐ คนตามข้อบังคับพรรคพลังใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๗๐ วรรคสอง และผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๗ ราย ไม่ได้เป็นสมาชิกพรรค จึงไม่เป็นองค์ประชุมใหญ่ตามข้อบังคับพรรคพลังใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ที่กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่พรรคประกอบด้วยสมาชิกสามัญของพรรคที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหารพรรค

นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคพลังใหม่ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๐ จึงมีเหตุให้ยุบพรรค ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังใหม่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ต่อมานายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคพลังใหม่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สรุปได้ว่า

เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับหนังสือขอลาออก จากตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคของนายสงวน จันทรี่ฟ้าเลื่อม นายทะเบียนพรรคการเมืองส่งคืนหนังสือ ดังกล่าวให้แก่ นายสงวน จันทรี่ฟ้าเลื่อม เพื่อส่งไปลาออกให้หัวหน้าพรรคแจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียน พรรคการเมืองตามมาตรา ๓๓

วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับหนังสือขอลาออกจาก การเป็นสมาชิกพรรคและตำแหน่งกรรมการบริหารพรรค ตามหนังสือลาออก ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๑๐ คน ได้แก่ นายประศาสตร์ ศรีภักย์ รองหัวหน้าพรรคคนที่หนึ่ง นายขาล อาทิตต์ตั้ง รองหัวหน้าพรรค คนที่สอง นายวีระชัย ศรีบุญมี เลขาธิการพรรค นายพัฒนา สระภักดี เหนือบุญพรรค นางบังอร วิมานนท์ โฆษกพรรค นายเตียง สิทธิศาสตร์ กรรมการบริหารพรรค นายสมบุญ อินหังหว่า กรรมการบริหารพรรค นายถาวร อาศัรรัตน์ กรรมการบริหารพรรค นายผดุง สิทธิศาสตร์ กรรมการ บริหารพรรค และนายอุเทน วิกุล รองเลขาธิการพรรค และมีมติขยับเลิกสาขาพรรคพลังใหม่ที่มีอยู่ทุกสาขา แสดงให้เห็นว่าพรรคพลังใหม่ไม่มีเจตนาที่จะดำเนินกิจการของพรรคการเมือง และนายทะเบียนพรรค การเมืองได้ตอบรับการขยับเลิกสาขาพรรคพลังใหม่ รวม ๓๐ สาขา ตั้งแต่วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ ยกเว้นสาขาลำดับที่ ๑๕ เนื่องจากรายละเอียดตามเอกสารแนบท้ายรายงานการประชุมคลาดเคลื่อน และให้พรรคพลังใหม่ชี้แจงและยืนยันอีกครั้งหนึ่งและ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ บัญญัติ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้อง ตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบ ภายในเดือนมีนาคม ของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ และมาตรา ๖๒ บัญญัติให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุน จะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป พรรคพลังใหม่เป็นพรรคที่ได้รับ การจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๔ แต่พรรคพลังใหม่ โดยนายประศาสตร์ ศรีภักย์ รองหัวหน้าพรรค ได้ส่งเฉพาะแบบรายงานการดำเนินกิจการของพรรค การเมือง (แบบ ท.พ. ๘) ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕ และแบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน พรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยส่งเฉพาะแบบไม่มีการลงรายละเอียดแต่อย่างใด ซึ่งไม่เป็นไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ และ มาตรา ๖๒ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

นายประศาสตร์ ศรีภัย รองหัวหน้าพรรคพลังใหม่คนรุ่นใหม่ มีหนังสือลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งแจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ตนเป็นสมาชิกพรรคพลังใหม่ และได้รับแต่งตั้งเป็นรองหัวหน้าพรรคคนหนึ่งที่หนึ่งจริง เคยเข้าร่วมประชุมพรรคครั้งที่ ๑ ที่อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เพียงครั้งเดียว ไม่เคยได้รับเงินใดๆ จากพรรค และไม่เคยลงนามในกิจการการเงินของพรรคแม้แต่ครั้งเดียว ไม่คัดค้านการยุบพรรคพลังใหม่ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคพลังใหม่

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า เมื่อพรรคพลังใหม่มิได้โต้แย้งคัดค้านข้อกล่าวหาของผู้ร้องในกรณี การประชุมใหญ่ของพรรคพลังใหม่สมัยวิสามัญครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคพลังใหม่ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่าพรรคพลังใหม่ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๖ ตามที่ผู้ร้องกล่าวหา อันเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ (๕) ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ผู้ร้องจึงมีสิทธิยื่นคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังใหม่ได้โดยชอบ ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่าผู้ถูกร้องฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ ของพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วยนั้น เห็นว่าเมื่อพรรคพลังใหม่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ อันเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเหตุยุบพรรคในกรณีฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ ซึ่งเป็นเหตุที่เกิดขึ้นภายหลังอีก

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคพลังใหม่ แจกคำสั่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ